

SKOLĒNU PĀRVADĀJUMI ZEMGALĒ: IESPĒJAS UN RISKI

Autore: Austra Irbe

AKTUALITĀTE

- ▶ Kopš 2000.gada Latvijā izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās samazinājies par 47 %
- ▶ Diskusijas par mazo skolu uzturēšanas racionalitāti, skolu slēgšana
- ▶ Pašvaldībai jānodrošina turpmāka izglītības pieejamība slēgtās skolas funkcionālajā areālā
- ▶ Risinājums- skolēnu pārvadājumi

AKTUALITĀTE

- ▶ Ja pakāpeniski turpināsies mazo skolu slēgšana, skolēnu pārvadājumi iegūs arvien lielāko nozīmi pašvaldību attīstības plānošanā
- ▶ Vienai skolai jānodrošina izglītības pieejamība lielākā teritorijā

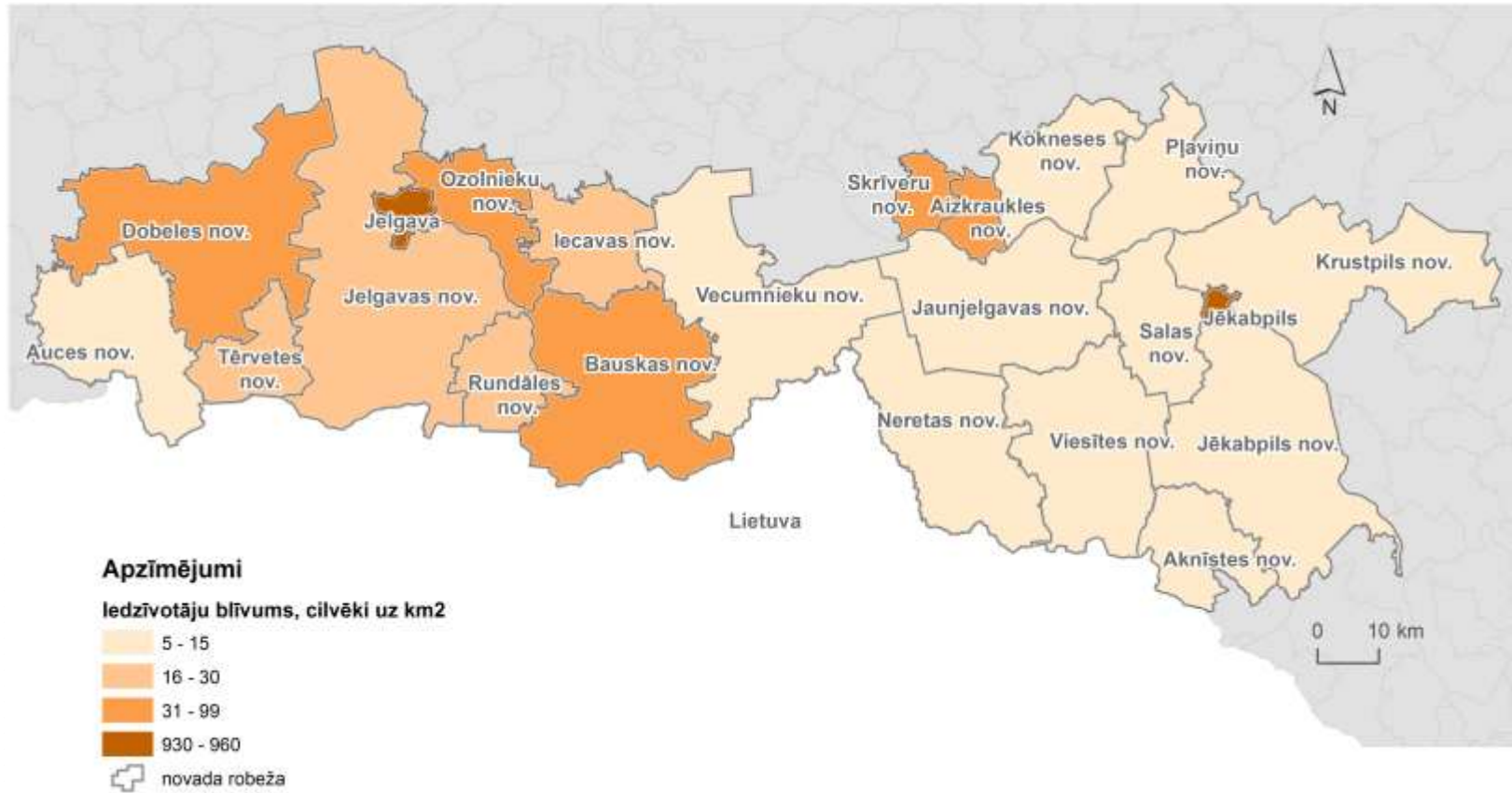
MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Mērķis: sniegt ieteikums skolēnu pārvadājumu plānošanai Zemgales plānošanas reģiona teritorijā

Uzdevumi:

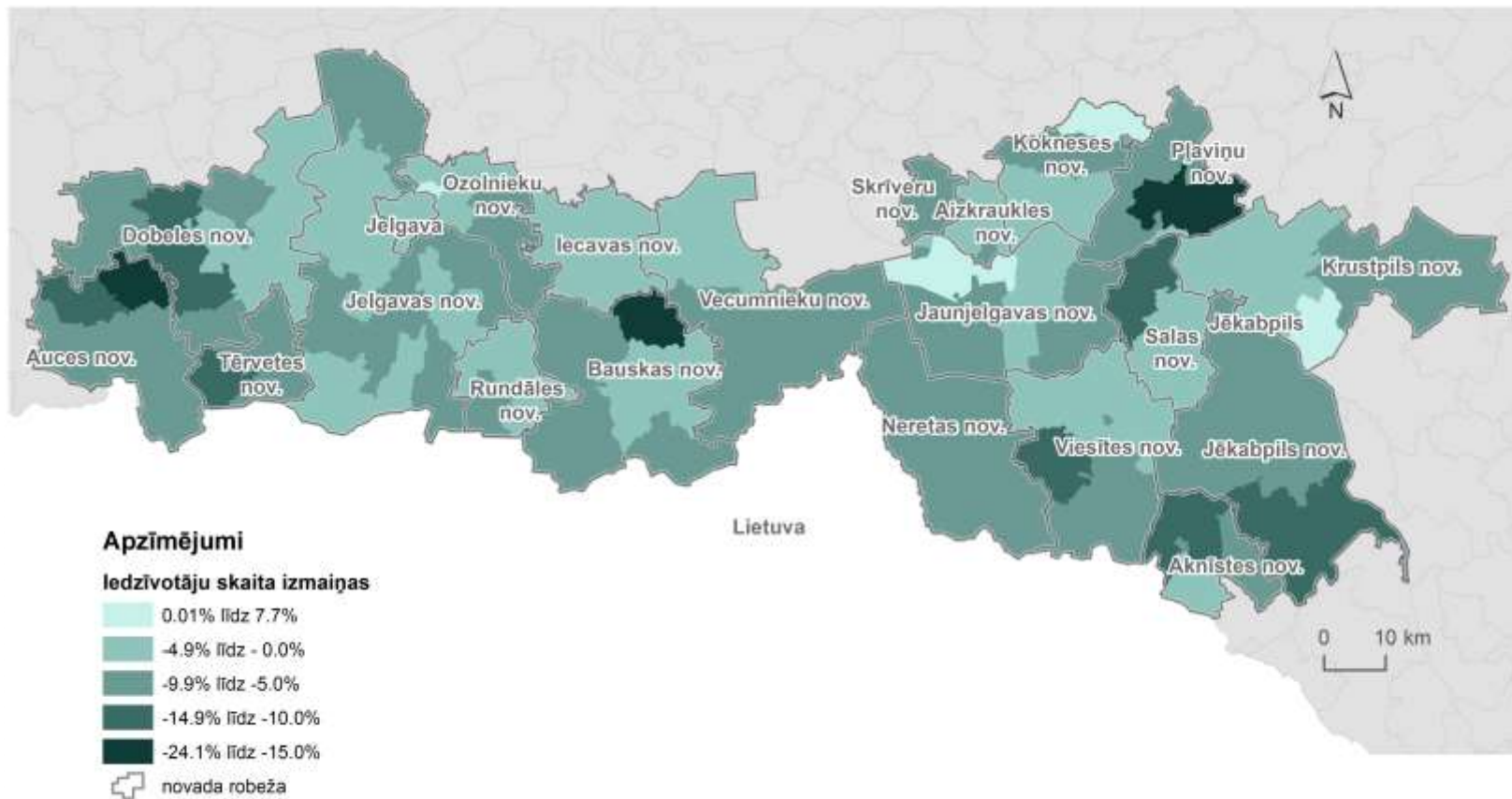
- ▶ Apkopot un analizēt informāciju par skolēnu pārvadājumu maršrutu tīklu, pārvadājumu organizāciju un izmaksām
- ▶ Salīdzināt dažādus skolēnu pārvadājumu organizēšanas veidus
- ▶ Identificēt labās prakses piemērus

PĒTĀMĀ TERITORIJA

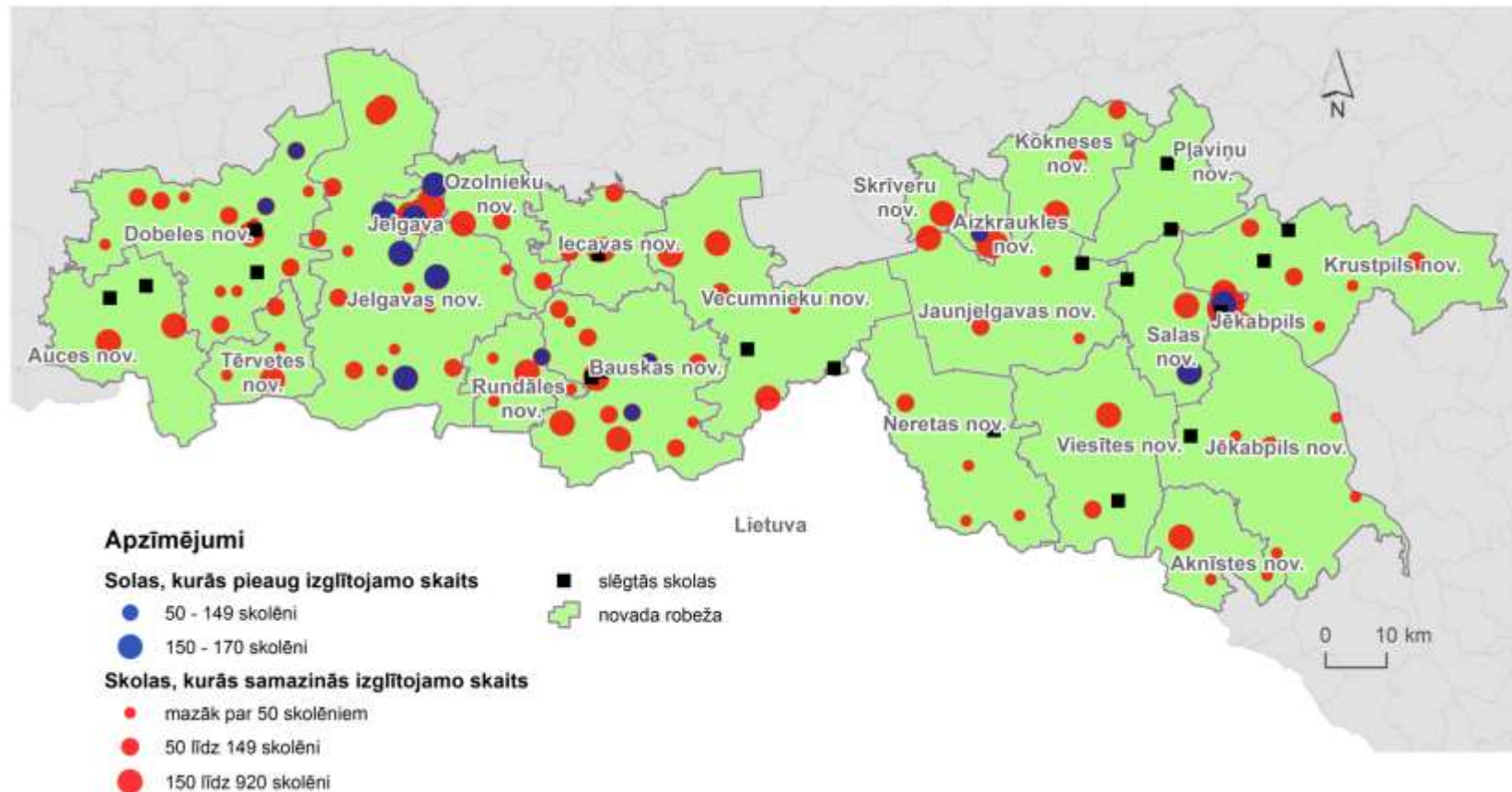
1.attēls. ledzīvotāju blīvums Zemgales plānošanas reģionā novadu griezumā 01.01.2014 (Izstrādājusi autore, CSP, 2014, GIS Latvija 10).

PĒTĀMĀ TERITORIJA

2.attēls. Iedzīvotāju skaita samazinājums Zemgales plānošanas reģionā pagastu griezumā no 01.01.2009. līdz 01.01.2014 (Izstrādājusi autore, PMLP, 2014, GIS Latvija 10).

PĒTĀMĀ TERITORIJA

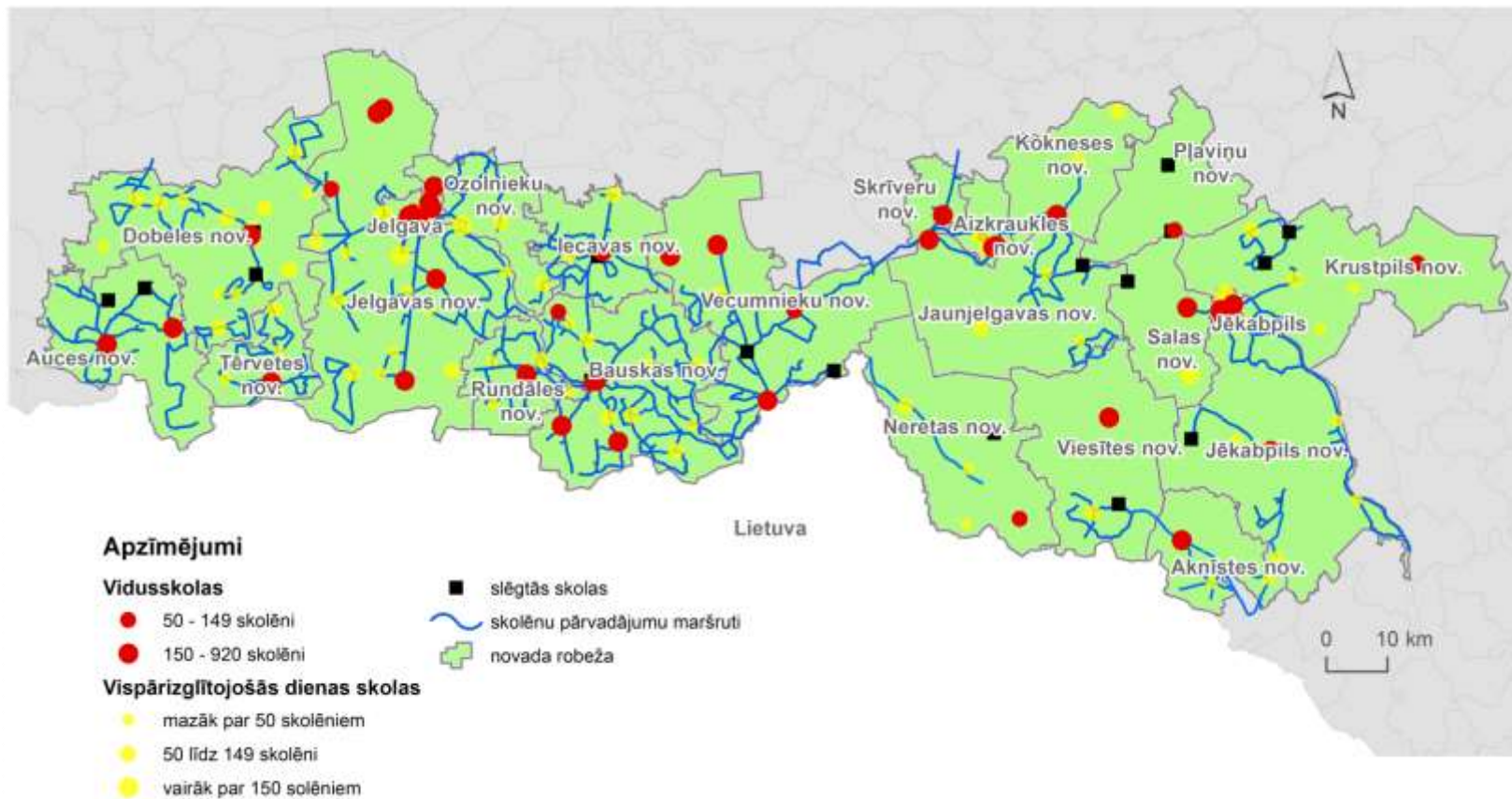
3.attēls. Vispārīzglītojošo skolu izvietojums un sadalījums pēc izglītojamo skaita un izglītojamo skaita izmaiņām Zemgales plānošanas reģionā (Izstrādājusi autore, IZM, 2014, GIS Latvija 10).

SKOLĒNU PĀRVADĀJUMI

ZPR skolēnu pārvadājumi tiek organizēti 4 veidos:

- ▶ Pašpārvadājumi- pašvaldība organizē skolēnu pārvadājumu veikšanu ar savu autotransportu
- ▶ Skolēnu pārvadājumu pakalpojums tiek iepirkts no pārvadātāja
- ▶ Skolēnu pārvadājumi tiek iekļauti esošajā sabiedriskā transporta maršrutu tīklā, pašvaldībai norēķinoties ar pārvadātāju
- ▶ Skolēnu transportēšanas izdevumi tiek kompensēti vecākiem

SKOLĒNU PĀRVADĀJUMI

4.attēls. Vispārīzglītojošo skolu izvietojums un skolēnu pārvadājumu maršruti Zemgales plānošanas reģionā (Izstrādājusi autore, IZM, 2014. AC konsultācijas, 2011. GIS Latvija 10).

RISKI

- ▶ Konkurences trūkums pārvadātāju starpā var veicināt monopolcenu veidošanos
- ▶ Pašvaldībai uzturēt dažus autobusus tikai skolēnu pārvadājumiem ir ļoti dārgi
- ▶ Strauji pieaug un nākotnē visticamāk turpinās pieaugt „Pasaules Bankas” un „Šveices” autobusu uzturēšanas izmaksas
- ▶ Skolēnu autobusi uzņemto citu kategoriju pasažierus maršrutu posmos, kas pārklājas ar sabiedrisko transportu „kropļo” konkurenci

RISKI

- ▶ Skolēnu pārvadājumiem ir sarežģīti pielāgoties atšķirīgiem ārpus skolas aktivitāšu norises laikiem
- ▶ Lielākā daļa pašvaldību skolēnu pārvadājumus plāno tikai savas administratīvās teritorijas robežās
- ▶ Trūkst informācijas par sabiedriskā transporta maršrutu plānošanas nākotni un iespējamo izglītības iestāžu tīkla optimizāciju

IESPĒJAS

- ▶ Lielos skolēnu autobusus iespējams aizvietot ar mazākietilpīgiem autobusiem
- ▶ Atsevišķos gadījumos izglītības iestādei vrētu būt vienkāršāk pielāgoties autobusa kursēšanas grafikam, nevis otrādi
- ▶ Daļa skolēnu pārvadājumu maršrutu pārklājas ar sabiedriskā transporta maršrutiem, kas norāda uz iespēju iekļaut skolēnu pārvadājumus sabiedriskā transporta maršrutu tīklā

IESPĒJAS

- ▶ Skolēnu autobusus izmantot arī citu pašvaldības funkciju pildīšanai un plānot skolēnu pārvadājumu maršrutu tīklu tā, lai nodrošinātu arī citu pasažieru kategoriju pārvadājumus, kas šobrīd ir pretrunā ar likumdošanu
- ▶ Nepieciešams veicināt pašvaldību sadarbību
- ▶ Skolēnu pārvadājumu maršrutus plānot centralizēti, sadarbojoties Izglītības un zinātnes ministrijai, Satiksmes ministrijai un plānošanas reģioniem

Paldies par uzmanību!